

Civilutskottets betänkande

2023/24:CU4

Grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till bl.a. en ny lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen.

Den nya lagen bygger på ett EU-direktiv och syftar till att uppnå en hög konsumentskyddsnivå samt förbättra konsumenters tillgång till rättslig prövning av överträdelser av konsumentskyddande bestämmelser. Genom den nya lagen införs regler om godkännande av enheter som ska kunna väcka talan om åtgärder för dels förbuds föreläggande, dels gottgörelse (t.ex. skadestånd) för en grupp konsumenters räkning. Tillämpningsområdet för den nya lagen är brett och omfattar bl.a. marknadsföring, avtalsvillkor, finansiella tjänster, transport, läkemedel, dataskydd och energi. I flera delar hänvisar den nya lagen till vad som gäller sedan tidigare enligt bl.a. lagen om grupprättegång och marknadsföringslagen.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns en reservation (S, V, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:136 Grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen.

Tre yrkanden i följd motioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Grupptalandirektivet.....	4
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens lagförslag	6
Gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse	12
Reservation	15
Gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse, punkt 2 (S, V, MP).....	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	16
Propositionen	16
Följdmotionerna	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen,
2. lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar,
3. lag om ändring i konsumentköplagen (2022:260).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:136 punkterna 1–3.

2. Gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:106 av Nadja Awad m.fl. (V),

2023/24:162 av Jennie Nilsson m.fl. (S) och

2023/24:220 av Katarina Luhr och Daniel Helldén (båda MP).

Reservation (S, V, MP)

Stockholm den 16 november 2023

På civilutskottets vägnar

Malcolm Momodou Jallow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Malcolm Momodou Jallow (V), Mikael Eskilander (SD), Jennie Nilsson (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Roger Hedlund (SD), Laila Naraghi (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Martin Westmont (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Ellen Juntti (M), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Katarina Luhr (MP) och Jakob Olofsgård (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2022/23:136 Grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Tre motioner har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottet överlade den 20 november 2018 med företrädare för regeringen om förslaget till direktiv om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen (prot. 2018/19:6).

Grupptalandirektivet

Europaparlamentet och rådet antog den 25 november 2020 direktiv (EU) 2020/1828 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG (grupptalandirektivet). Syftet med grupptalandirektivet är att uppnå en hög konsumentskyddsnivå och att därigenom bidra till en fungerande inre marknad och förbättra konsumenters tillgång till rättslig prövning.

Direktivet innehåller regler för att säkerställa att en mekanism för grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen är tillgänglig i alla medlemsstater, samtidigt som lämpliga skyddsåtgärder tillhandahålls för att undvika rättegångsmisbruk. Med grupptalan avses enligt direktivet en talan för att skydda konsumenters kollektiva intressen som väcks av en godkänd enhet i egenskap av kärke på konsumenters vägnar för att ansöka om en åtgärd för förbuds föreläggande, en åtgärd för gottgörelse (t.ex. ersättning, prisavdrag eller hävning) eller båda dessa. Med en godkänd enhet avses en organisation eller ett offentligt organ som företräder konsumenters intressen och som av en medlemsstat har utsetts till godkänd enhet för att väcka grupptalan i enlighet med direktivet. Medlemsstaterna ska säkerställa att minst en processuell mekanism gör det möjligt för godkända enheter att väcka grupptalan om både åtgärder för förbuds föreläggande och åtgärder för gottgörelse.

Direktivet är tillämpligt vid grupptalan som väcks i fråga om näringsidkares överträdelser av de unionsrättsliga bestämmelser som finns förtecknade i bilaga I till direktivet, inbegripet sådana bestämmelser som har införlivats i nationell rätt, som skadar eller kan skada konsumenters kollektiva intressen. Bilagan kan ändras genom att rättsakter läggs till eller tas bort.

De nationella åtgärderna för att genomföra grupptalandirektivet ska ha antagits i medlemsstaterna senast den 25 december 2022. Medlemsstaterna ska tillämpa bestämmelserna i direktivet fr.o.m. den 25 juni 2023.

Genom grupptalandirektivet upphör Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG av den 23 april 2009 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen (förbudsföreläggandedirektivet) att gälla. Förbudsföreläggandedirektivet har genomförts i svensk rätt främst genom lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer samt genom bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) och lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden (avtalsvillkorslagen).

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen.

Propositionen

Inledning

För att genomföra grupptalandirektivet i svensk rätt föreslår regeringen i propositionen en ny lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen. Utöver den nya lagen föreslås en följdändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar samt en justering av rättelsekaraktär i konsumentköplagen (2022:260).

Den nya regleringen innebär i huvudsak följande.

En ny lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen

Regeringen föreslår att grupptalandirektivet ska genomföras genom en ny lag, lagen om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen. Den nya lagen ska ersätta lagen om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer.

Lagen ska tillämpas i fråga om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen i domstolar eller vid förvaltningsmyndigheter avseende överträdelser av dels bestämmelser i förordningar som omfattas av grupptalandirektivet samt bestämmelser som kompletterar dessa, dels bestämmelser som genomför direktiv som omfattas av grupptalandirektivet. Lagen ska också tillämpas i fråga om godkännande av enheter för att väcka sådan grupptalan.

Beslutande myndighet samt förvaltningsmyndigheter som godkända enheter

Frågor om godkännande av enheter ska prövas av den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen ska dock få utse en förvaltningsmyndighet till en godkänd enhet för väckande av grupptalan om en åtgärd för gottgörelse. Bestämmelserna om förutsättningar för godkännande, ansökans innehåll, en godkänd enhets informationsskyldighet, prövning av ett lämnat godkännande och återkallelse av ett godkännande ska då inte tillämpas (se nedan).

Godkännande av enheter som får väcka gruppptalan

En svensk juridisk person ska efter ansökan godkännas som en enhet för väckande av gruppptalan enligt den föreslagna lagen om den

1. bedriver verksamhet riktad till allmänheten i syfte att skydda konsumenters intressen och har bedrivit sådan verksamhet under minst tolv månader före ansökan
2. inte är vinstdrivande
3. inte är föremål för något insolvensförfarande eller har förklarats insolvent
4. är oberoende och inte påverkas av andra än konsumenter och har regler för sin verksamhet som förebygger såväl inflytande från andra som intressekonflikter
5. offentliggör klar och begriplig information genom att publicera den på sin webbplats eller på något motsvarande sätt om hur den uppfyller kriterierna för godkännande i 1–4, hur den finansieras, sin organisations-, lednings- och medlemsstruktur samt sin verksamhet och dess syfte.

Ett godkännande ska få avse gränsöverskridande eller inhemsk gruppptalan eller båda. Om syftet med den juridiska personens verksamhet är begränsat ska godkännandet begränsas på motsvarande sätt.

Enligt lagförslaget avses med gränsöverskridande gruppptalan en gruppptalan som väcks av en godkänd enhet i en annan EU-medlemsstat än den där den godkända enheten har godkänts. Med inhemsk gruppptalan avses en gruppptalan som väcks i Sverige av en enhet som har godkänts här.

Ansökans innehåll

En ansökan om godkännande ska ges in till den beslutande myndigheten och innehålla sådan information som visar att sökanden uppfyller förutsättningarna för godkännande. Av ansökan ska det framgå om enheten ansöker om att godkännas som enhet för gränsöverskridande eller inhemsk gruppptalan eller båda.

Prövning av ett lämnat godkännande

Den beslutande myndigheten ska vart femte år pröva om ett lämnat godkännande ska fortsätta att gälla. En prövning av ett godkännande ska också göras om det framkommer uppgifter som ger skäl att anta att en godkänd enhet inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande.

På begäran av den beslutande myndigheten ska en godkänd enhet ge in de uppgifter som behövs för prövningen av om ett godkännande ska fortsätta att gälla. Om den godkända enheten inte lämnar begärda uppgifter ska den beslutande myndigheten få förelägga enheten att fullgöra sin skyldighet. Ett sådant föreläggande ska få förenas med vite.

Om de förhållanden som har legat till grund för ett beslut att godkänna en enhet ändras ska den godkända enheten omedelbart underrätta den beslutande myndigheten.

Återkallelse av ett godkännande för att väcka gruppptalan

Den beslutande myndigheten ska återkalla ett godkännande för att väcka gruppptalan när förutsättningarna för godkännande inte längre är uppfyllda, om en återkallelse inte är uppenbart olämplig.

Om ett godkännande att väcka gränsöverskridande gruppptalan återkallas ska den beslutande myndigheten genast anmäla detta till Europeiska kommissionen. Kommissionen ska därefter underrättas så snart ett beslut om återkallelse har fått laga kraft.

Även när regeringen beslutar att en förvaltningsmyndighet inte längre ska vara godkänd enhet för att väcka gränsöverskridande gruppptalan ska det anmälas till kommissionen.

Nationell kontaktpunkt

Den beslutande myndigheten ska vara nationell kontaktpunkt enligt gruppptalandirektivet.

Förteckning över godkända enheter

Den beslutande myndigheten ska föra en förteckning över de enheter som har godkänts som enheter för väckande av gruppptalan enligt den nya lagen. Förteckningen ska publiceras på myndighetens webbplats.

Den beslutande myndigheten ska anmäla till Europeiska kommissionen vilka organisationer och myndigheter som är godkända för att väcka gränsöverskridande gruppptalan.

Överklagande av beslut om godkända enheter

Beslut om godkännande av en enhet, föreläggande att lämna uppgifter eller att informera om gruppptalan som har förenats med vite och beslut om återkallelse av ett godkännande ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det ska krävas prövningstillstånd för att överklaga till kammarrätten.

Talerätt för godkända enheter

En enhet som finns upptagen i Europeiska kommissionens förteckning över godkända enheter för gränsöverskridande gruppptalan ska ha rätt att väcka en gruppptalan i Sverige. En motsvarande talerätt ska ges till godkända enheter som finns upptagna i den nationella förteckningen över godkända enheter i fråga om inhemsk gruppptalan.

Talerätten ska inte omfatta en talan som ligger utanför syftet med den godkända enhetens verksamhet.

Grupptalan om åtgärder för förbuds föreläggande

I frågor där en förvaltningsmyndighet har rätt att fatta beslut om åtgärder för förbuds föreläggande och där myndighetens beslut överklagas till förvaltningsdomstol eller mark- och miljödomstol, ska godkända enheter ha rätt att väcka grupptalan genom att ansöka hos förvaltningsmyndigheten om en åtgärd för förbuds föreläggande.

I fråga om överträdelser av övriga bestämmelser som omfattas av grupptalandirektivets tillämpningsområde, där saken prövas av domstol, ska godkända enheter ha rätt att väcka grupptalan vid domstol.

En godkänd enhet ska i domstol ha rätt att ansöka om åtgärder som innebär att en näringsidkare

- förbjuds att fortsätta med en överträdelse, åläggs att lämna information eller åläggs att tillhandahålla tekniska hjälpmedel till konsumenter med stöd av avtalsvillkorslagen eller marknadsföringslagen
- åläggs att till svenska staten betala en sådan särskild avgift som avses i radio- och tv-lagen (2010:696) för överträdelse av bestämmelser om produktplacering, sponsring och reklam i tv-sändning, beställ-tv och på videodelningsplattformar eller
- förpliktas att betala vite vid en överträdelse av ett beslut enligt den första punkten.

En talan om att betala en särskild avgift enligt radio- och tv-lagen ska väckas vid Förvaltningsrätten i Stockholm. I övriga fall ska talan väckas vid Patent- och marknadsdomstolen.

En talan om utdömmande av vite får föras av den som har fört talan om åtgärden eller av Konsumentombudsmannen.

En godkänd enhet ska ha rätt att hos en förvaltningsmyndighet ansöka om en åtgärd som innebär att en näringsidkare ska upphöra med eller förbjudas att fortsätta med en överträdelse. Förvaltningsmyndigheten ska endast vara skyldig att pröva ansökningar om åtgärder som myndigheten har befogenhet att besluta om.

Grupptalan om åtgärder för gottgörelse

En grupptalan vid domstol om en åtgärd för gottgörelse ska få avse

- anspråk som kan tas upp av allmän domstol enligt reglerna i rättegångsbalken om tvistemål eller
- skadestånd enligt marknadsföringslagen.

Vid en sådan talan ska lagen (2002:599) om grupprättegång tillämpas med undantag för bestämmelserna om talerätt, bestämmelsen om karendens lämplighet att företräda gruppmedlemmarna som förutsättning för att en grupptalan ska få tas upp till prövning och bestämmelserna om byte av kärende.

Det innebär att lagen om grupprättegång ska tillämpas i frågor om bl.a. gruppens bestämning, vilket betyder att gruppen bestäms efter ett anmälningsförfarande (s.k. opt-in).

Patent- och marknadsdomstolen ska vara behörig domstol att pröva en grupptalan om skadestånd enligt marknadsföringslagen.

Tidsfrister för att dra nytta av åtgärder för gottgörelse

Om en grupptalan om en åtgärd för gottgörelse har bifallits genom att ett belopp har tillerkänts gruppen med den godkända enheten som företrädare för gruppen ska den godkända enheten få bestämma en tidsfrist inom vilken var och en av gruppmedlemmarna kan göra anspråk på de medel som medlemmen har rätt till. Tidsfristen får inte vara kortare än tre månader och ska löpa från den dag den godkända enheten informerar gruppmedlemmen om att en utbetalning är aktuell och begär in de uppgifter som behövs för att betala ut medlen. En gruppmedlem som inte gör något anspråk inom tidsfristen ska förlora sin rätt till medlen.

Medel som en gruppmedlem inte har gjort anspråk på ska fördelas mellan övriga gruppmedlemmar, om utbetalningen kan ske i samband med att det belopp som en gruppmedlem har rätt till enligt domen betalas ut. Om så inte kan ske ska sådana medel fördelas mellan övriga gruppmedlemmar om beloppet uppgår till minst 100 kronor per gruppmedlem. Annars ska medlen tillfalla den godkända enheten.

Finansiering av grupptalan om åtgärder för gottgörelse

En godkänd enhet som väcker en grupptalan om åtgärder för gottgörelse som finansieras av en tredje part ska få ställa upp villkor som innebär att en gruppmedlem som anmäler sig till gruppen går med på att avstå en viss andel av processutfallet till förmån för finansören. Villkoret ska anges i en underrättelse till gruppmedlemmarna.

En grupptalan om åtgärder för gottgörelse ska inte få finansieras av en konkurrent till svaranden eller av någon som är beroende av svaranden. En tredje part som finansierar en sådan grupptalan ska inte få påverka de processuella beslut som den godkända enheten fattar på ett sätt som skadar gruppmedlemmarnas gemensamma intressen. Om det finns anledning att misstänka att en grupptalan finansieras eller påverkas i strid med detta ska domstolen förelägga den godkända enheten att redovisa hur talan har finansierats och om någon ändring har gjorts avseende finansieringen. Domstolen ska kunna avvisa en grupptalan som finansieras eller påverkas i strid med bestämmelsen. Talerätten ska dock kvarstå om det med hänsyn till gruppmedlemmarnas och svarandens intressen bedöms vara lämpligt att processen fortsätter.

Information om grupptalan och avgöranden

En godkänd enhet ska på sin webbplats, eller på något motsvarande sätt, informera om en grupptalan som enheten avser att väcka, om en pågående grupptalan och om resultatet av en grupptalan.

Om den godkända enheten inte uppfyller informationskyldigheten får den beslutande myndigheten förelägga enheten att fullgöra sin skyldighet. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

En domstol eller förvaltningsmyndighet ska i en grupptalan om åtgärder för förbudsföreläggande, på yrkande av den godkända enheten, få besluta att den som åtgärden riktas mot på egen bekostnad ska vidta lämpliga åtgärder för att sprida informationen om avgörandet. Av beslutet ska det framgå på vilket sätt och inom vilken tid informationen ska lämnas. Ett sådant beslut ska få förenas med vite.

Preskriptionsfrister

En bestämmelse ska införas som föreskriver att en preskriptionstid som löper vid den tidpunkt som en grupptalan om förbudsföreläggande inleds, och som rör en fordran som grundar sig på den överträdelse som talan avser, ska löpa ut tidigast en månad efter det att grupptalan har avslutats genom ett avgörande som har fått laga kraft.

Handläggningen när godkännandet av den enhet som för talan ifrågasätts

Om det under en rättegång om grupptalan enligt den nya lagen finns anledning att misstänka att en enhet inte uppfyller kriterierna för godkännande ska domstolen eller den förvaltningsmyndighet där en talan förs kontakta den nationella kontaktpunkten i den medlemsstat som har godkänt enheten för bedömning av frågan.

Återkallelse av godkännande under pågående grupptalan

Om den beslutande myndigheten återkallar ett godkännande av en enhet under en pågående grupptalan om en åtgärd för gottgörelse ska rätten kunna utse en annan godkänd enhet att föra talan vid domstolen. Om någon ny godkänd enhet inte utses, och om talan inte kan föras med stöd av en annan lag, ska grupptalan avvisas.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att den nya lagen om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen och lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024. Vid samma tidpunkt ska lagen om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer upphävas.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Lagförslagen bör därför antas av de skäl som anförs i propositionen.

Utskottet övergår nu till att behandla motionsyrkanden med förslag om tillkännagivanden i en fråga som anknyter till lagförslaget om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen.

Gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att införa ett opt-out-förfarande vid grupptalan. Utskottet utgår bl.a. från att regeringen kommer att följa utfallet av ordningen med en opt-in-modell för gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse enligt den nya lagen.

Jämför reservationen (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:162 föreslår Jennie Nilsson m.fl. (S) ett tillkännagivande till regeringen om att överväga att införa ett opt-out-förfarande vid grupptalan. Motionärerna anför bl.a. att de många fördelar som Grupptalanutredningen lyfter fram talar för att ett opt-out-förfarande inom en snar framtid bör finnas i Sverige, i likhet med i våra grannländer.

Nadja Awad m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2023/24:106 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag om att införa ett opt-out-förfarande vid grupptalan.

Även Katarina Luhr och Daniel Helldén (båda MP) föreslår i kommittémotion 2023/24:220 ett tillkännagivande till regeringen om att möjliggöra ett opt-out-förfarande vid grupptalan.

De nya reglerna om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen

När det gäller gruppens bestämning vid en grupptalan om en åtgärd för gottgörelse hänvisar den nya lagen till vad som gäller enligt den befintliga lagen om grupprättegång. Enligt denna lag ska en gruppmedlem som inte skriftligen inom den tid som rätten bestämmer har anmält till domstolen att han eller hon vill omfattas av grupptalan anses ha trätt ur gruppen (14 §).

I propositionen gör regeringen bedömningen att den svenska regleringen i lagen om grupprättegång som innebär att gruppen avgränsas efter ett

anmälningsförfarande (opt-in) stämmer överens med artiklarna i grupptalandirektivet som handlar om gruppens bestämning. Regeringen bedömer att det saknas behov av att införa särskilda bestämmelser med anledning av direktivet i denna del.

Regeringen anför följande som skäl för sin bedömning (prop. s. 84 f.):

Grupptalandirektivet överlämnar i artikel 9.2 åt medlemsstaterna att välja om och hur – och i så fall i vilket skede – det ska krävas att konsumenter uttryckligen måste ange att de vill företrädas av den godkända enheten (på engelska *opt in*) eller om de konsumenter som omfattas av beskrivningen av gruppen ska ges automatisk gruppstillhörighet, med eventuell möjlighet att begära utträde från gruppen (på engelska *opt out*). Om en gruppmedlem inte har sitt stadigvarande boende i det land där talan väcks ställer direktivet emellertid krav på ett anmälningsförfarande, dvs. opt in, för att en konsument ska bli bunden av ett beslut eller en dom i målet (artikel 9.3).

Lagen om grupprättegång bygger på en opt in-modell och svensk rätt är därmed i överensstämmelse med grupptalandirektivet. Utredningen har dock övervägt om förslag ska lämnas om ett opt out-förfarande, i någon form, för grupptalan som enbart omfattar gruppmedlemmar i Sverige. Den har konstaterat att det skulle kräva en ordentlig genomgång och analys av situationen på konsumentområdet, inkluderande samråd med såväl organisationer som företräder konsumentintressen som näringslivsintressen. Enligt utredningen skulle ett antal avgränsningar av en opt out ordning behöva övervägas, liksom vilken lagteknisk lösning som skulle väljas och hur rättssäkerhetsgarantierna skulle utformas. Utredningen har inte ansett att det har varit möjligt att göra detta inom ramen för den.

Som *Kapatens, Pensionärernas riksorganisation* och *Sveriges Konsumenter* anför som skäl för ett opt out-förfarande kan ett sådant i regel förväntas leda till större grupper, vilket förstärker den enskildes rättsskydd. Det gäller särskilt när många personer har ett anspråk som för var och en rör ett litet belopp. Genom att talan omfattar många anspråkshavare blir de processekonomiska vinsterna större. Risken för upprepat processande kan också förväntas minska, något som ökar svarandenas trygghet och minskar risken för motstridiga avgöranden. Sedan lagen om grupprättegång infördes har, som Kapatens påpekar, antalet grupprättegångar varit få till antalet. I likhet med vad Kapatens, *Konsumentverket*, *Pensionärernas riksorganisation*, *Sveriges Konsumenter* och *Uppsala universitet* anser kan det inte uteslutas att det opt in-förfarande som valdes kan vara en bidragande orsak till detta. Det talar i viss utsträckning för att någon form av opt out-förfarande bör övervägas på nytt. Som Konsumentverket beskriver skulle ett sådant förfarande också kunna medföra att konsumenter som inte har möjlighet eller förmåga att vara aktiva på det sätt som det nuvarande systemet med opt in kräver, får till stånd en prövning av sina anspråk. I linje med vad Kapatens anför skulle en opt out-modell också kunna förväntas i vissa fall skapa intresse från tredjepartsfinansiärer och därmed möjliggöra för konsumenter att få sina krav prövade i fall där så annars inte skulle ha blivit fallet.

Som anförts av *Näringslivets delegation för marknadsrätt, Svensk Försäkring, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenskt Näringsliv* och *Sveriges Annonssörer* kan dock även argument mot ett opt out-förfarande anföras. Ett sådant motargument, som flera av dessa remissinstanser pekar på, är att personer riskerar att omfattas av en rättsprocess utan att veta om det. Under beredningen av lagen om grupprättegång förde flera remissinstanser också fram risken för missbruk

genom att företag utsätts för otillbörliga påtryckningar, på engelska *legal blackmail* (se prop. 2001/02:107 s. 29–31 och 137).

I och för sig får det sägas finnas fördelar med någon form av opt-out-system. Regeringen delar dock utredningens uppfattning att det – till skillnad från vad Sveriges Konsumenter m.fl. remissinstanser anser – inte finns förutsättningar att införa ett sådant system i detta lagstiftningsärende. Detta gäller även om systemet skulle begränsas avseende skadebeloppet eller till fall där det omtvistade beloppet är litet men berör många konsumenter, som Konsumentverket respektive Sveriges Konsumenter föreslår.

Utskottets ställningstagande

För att genomföra grupptalandirektivet i svensk rätt har utskottet tidigare i betänkandet ställt sig bakom regeringens förslag till en ny lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen. När det gäller frågan om gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse hänvisar den nya lagen till vad som gäller enligt den befintliga lagen om grupprättegång. Enligt denna lag ska en gruppmedlem som inte skriftligen inom den tid som rätten bestämmer har anmält till domstolen att han eller hon vill omfattas av grupptalan anses ha trätt ur gruppen (dvs. ett opt-in-förfarande). Regeringen anför i propositionen att det i och för sig får sägas finnas fördelar med någon form av opt-out-system. Regeringen delar dock utredningens uppfattning att det inte finns förutsättningar att införa ett sådant system i detta lagstiftningsärende.

Utskottet utgår från att regeringen kommer att följa utfallet av ordningen med en opt-in-modell för gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse enligt den nya lagen samt utreda frågan om ett opt-out-system vidare om det finns skäl för det. Motionsyrkandena bör därför avslås.

Reservation

Gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse, punkt 2 (S, V, MP)

av Malcolm Momodou Jallow (V), Jennie Nilsson (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Katarina Luhr (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2023/24:106 av Nadja Awad m.fl. (V),
2023/24:162 av Jennie Nilsson m.fl. (S) och
2023/24:220 av Katarina Luhr och Daniel Helldén (båda MP).

Ställningstagande

Den nya lagen om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen bygger på en opt-in-modell för gruppens bestämning vid talan om åtgärder för gottgörelse. En konsument som vill omfattas av en grupptalan måste således anmäla detta. 2021 års grupptalanutredning övervägde i sitt betänkande Skydd för konsumenters kollektiva intressen – genomförande av EU:s grupptalandirektiv (SOU 2022:42) om den skulle lämna förslag om automatisk grupp-tillhörighet, dvs. ett opt-out-förfarande. Enligt utredningen skulle dock bl.a. ett antal avgränsningar av en opt-out-ordning behöva övervägas, liksom vilken lagteknisk lösning som skulle väljas. Detta var inte möjligt att göra inom ramen för utredningen. I propositionen delar regeringen utredningens uppfattning att det inte finns förutsättningar att införa ett sådant system i detta lagstiftningsärende.

I likhet med vad flera remissinstanser i ärendet har framhållit anser vi att det finns goda skäl att införa någon form av opt-out-förfarande. Regeringen bör därför nu gå vidare med frågan och utreda hur ett opt-out-system skulle kunna utformas. Därefter bör regeringen återkomma till riksdagen med ett lagförslag om ett sådant system vid talan om åtgärder för gottgörelse enligt den nya lagen om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:136 Grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (2022:260).

Följdmotionerna

2023/24:106 av Nadja Awad m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag om införande av ett opt-out-förfarande vid grupptalan och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:162 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införande av ett opt-out-förfarande för grupptalan och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:220 av Katarina Luhr och Daniel Helldén (båda MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra ett opt-out-förfarande och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas i fråga om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen i domstolar eller vid förvaltningsmyndigheter avseende överträdelse av

– bestämmelser i förordningar som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 av den 25 november 2020 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022, och bestämmelser som kompletterar dessa, och

– bestämmelser som genomför direktiv som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022.

Lagen tillämpas också i fråga om godkännande av enheter för att väcka sådan grupptalan.

Uttryck i lagen

2 § I denna lag avses med

– *gränsöverskridande grupptalan*: en grupptalan som väcks av en godkänd enhet i en annan EU-medlemsstat än den där den godkända enheten har godkänts,

– *inhemsk grupptalan*: en grupptalan som väcks i Sverige av en enhet som har godkänts här,

– *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

– *näringsidkare*: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten,

– *åtgärd för gottgörelse*: en åtgärd som innebär att en näringsidkare tillhandahåller berörda konsumenter skadestånd, hävning av avtal, avhjälpande, prisavdrag, omleverans eller en liknande åtgärd som syftar till att kompensera för en överträdelse.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 av den 25 november 2020 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG.

Godkännande av enheter som får väcka grupptalan

Beslutande myndighet

3 § Den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om godkännande av enheter enligt denna lag. Detta gäller dock inte beslut att utse en förvaltningsmyndighet enligt 9 §.

Förutsättningar för godkännande

4 § En svensk juridisk person ska efter ansökan godkännas som enhet för väckande av grupptalan enligt denna lag under förutsättning att den

1. bedriver verksamhet riktad till allmänheten i syfte att skydda konsumenters intressen och har bedrivit sådan verksamhet under minst tolv månader före ansökan,

2. inte är vinstdrivande,

3. inte är föremål för något insolvensförfarande eller har förklarats insolvent,

4. är oberoende och inte påverkas av andra än konsumenter och har regler för sin verksamhet som förebygger såväl inflytande från andra som intressekonflikter, och

5. offentliggör klar och begriplig information genom att publicera informationen på sin webbplats eller på något motsvarande sätt om

– hur den uppfyller kriterierna för godkännande i 1–4,

– hur den finansieras,

– sin organisations-, lednings- och medlemskapsstruktur, och

– sin verksamhet och dess syfte.

Godkännandet får avse gränsöverskridande eller inhemsk grupptalan eller båda. Om syftet med den juridiska personens verksamhet är begränsat ska godkännandet begränsas på motsvarande sätt.

Ansökans innehåll

5 § En ansökan om godkännande ska ges in till den beslutande myndigheten och innehålla sådan information som visar att sökanden uppfyller förutsättningarna i 4 §. Av ansökan ska det framgå om enheten ansöker om att godkännas som enhet för gränsöverskridande eller inhemsk grupptalan eller båda.

Skyldighet att informera om ändrade förhållanden

6 § Om de förhållanden som har legat till grund för ett beslut att godkänna en enhet ändras, ska den godkända enheten omedelbart underrätta den beslutande myndigheten.

Prövning av ett lämnat godkännande

7 § Den beslutande myndigheten ska vart femte år pröva om ett godkännande ska fortsätta att gälla.

En prövning av ett godkännande ska också göras om det framkommer uppgifter som ger skäl att anta att en godkänd enhet inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande.

På begäran av den beslutande myndigheten ska en godkänd enhet ge in de uppgifter som behövs för prövningen av om ett godkännande ska fortsätta att gälla. Om den godkända enheten inte lämnar de uppgifter som

begärts, får den beslutande myndigheten förelägga enheten att fullgöra sin skyldighet. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Återkallelse av ett godkännande

8 § Den beslutande myndigheten ska återkalla ett godkännande av en enhet om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda, om inte en återkallelse är uppenbart olämplig.

Beslut att utse en förvaltningsmyndighet

9 § Regeringen får utse en förvaltningsmyndighet till en godkänd enhet för väckande av gruppitalan om en åtgärd för gottgörelse. Bestämmelserna i 4–8 §§ tillämpas inte i fråga om en sådan enhet.

Förteckning över godkända enheter

10 § Den beslutande myndigheten ska föra en förteckning över de enheter som har godkänts som enheter för väckande av gruppitalan enligt denna lag. Förteckningen ska publiceras på myndighetens webbplats.

Nationell kontaktpunkt

11 § Den beslutande myndigheten ska vara nationell kontaktpunkt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828.

Anmälan till Europeiska kommissionen

12 § Den beslutande myndigheten ska anmäla vilka enheter som är godkända som enheter för väckande av gränsöverskridande gruppitalan till Europeiska kommissionen.

13 § Om ett godkännande att väcka gränsöverskridande gruppitalan återkallas ska den beslutande myndigheten genast anmäla det till Europeiska kommissionen. Kommissionen ska därefter underrättas så snart ett beslut om återkallelse har fått laga kraft.

Även när regeringen beslutar att en förvaltningsmyndighet inte längre ska vara godkänd enhet för väckande av gränsöverskridande gruppitalan ska det anmälas till kommissionen.

Överklagande av den beslutande myndighetens beslut

14 § Beslut enligt 4 § om godkännande av en enhet, föreläggande enligt 7 § som har förenats med vite, beslut enligt 8 § om återkallelse av ett godkännande och föreläggande enligt 17 § som har förenats med vite får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Talerätt för godkända enheter

15 § En enhet som finns upptagen i Europeiska kommissionens förteckning över godkända enheter för gränsöverskridande gruppitalan har rätt att väcka en gruppitalan enligt 18, 19 eller 22 § i Sverige. Talerätten omfattar inte en talan som ligger utanför syftet med den godkända enhetens verksamhet.

Vad som sägs i första stycket gäller också en godkänd enhet för inhemsk grupptalan som finns upptagen i den beslutande myndighetens förteckning enligt 10 §.

16 § Om det finns anledning att misstänka att en enhet som har väckt grupptalan enligt denna lag inte uppfyller kriterierna för godkännande, ska domstolen eller förvaltningsmyndigheten hos vilken en grupptalan har väckts kontakta den nationella kontaktpunkten i den medlemsstat som har godkänt enheten för en bedömning av frågan.

Godkända enheters informationsskyldighet om en grupptalan

17 § En godkänd enhet ska på sin webbplats, eller på något motsvarande sätt, informera om en grupptalan som enheten avser att väcka, om en pågående grupptalan och om resultatet av en grupptalan.

Om den godkända enheten inte uppfyller informationsskyldigheten får den beslutande myndigheten förelägga enheten att fullgöra sin skyldighet. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Grupptalan om en åtgärd för förbuds föreläggande

Grupptalan vid förvaltningsmyndighet

18 § En godkänd enhet får ansöka hos en förvaltningsmyndighet om en åtgärd som innebär att en näringsidkare ska upphöra med eller förbjudas att fortsätta med en överträdelse som omfattas av 1 §. Det gäller dock bara åtgärder som överklagas till en förvaltningsdomstol eller mark- och miljödomstol. Myndigheten är endast skyldig att pröva ansökningar om åtgärder som myndigheten har befogenhet att besluta om.

Grupptalan vid domstol

19 § En godkänd enhet får väcka talan i domstol om en åtgärd som innebär att en näringsidkare

1. förbjuds att fortsätta med en överträdelse, åläggs att lämna information eller åläggs att tillhandahålla tekniska hjälpmedel till konsumenter med stöd av lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden eller marknadsföringslagen (2008:486),

2. åläggs att till svenska staten betala en sådan särskild avgift som avses i radio- och tv-lagen (2010:696) vid överträdelse av bestämmelser om produktplacering, sponsring och reklam i tv-sändning, beställ-tv och på videodelningsplattformar, eller

3. förpliktas att betala vite vid en överträdelse av ett beslut enligt 1.

En talan enligt första stycket 1 och 3 väcks vid Patent- och marknadsdomstolen. En talan enligt första stycket 2 väcks vid Förvaltningsrätten i Stockholm.

En talan om utdömning av vite enligt första stycket 3 får föras av den som har fört talan om åtgärden eller av Konsumentombudsmannen.

Preskription

20 § En preskriptionstid som löper när en grupptalan om en åtgärd enligt 18 § eller 19 § första stycket 1 inleds, och som rör en fordran som grundar

sig på den överträdelse som talan avser, löper ut tidigast en månad efter att grupptalan har avslutats genom ett avgörande som har fått laga kraft.

Information om ett avgörande

21 § På yrkande av den godkända enheten får domstolen eller förvaltningsmyndigheten, när en talan förs om en åtgärd enligt 18 eller 19 §, besluta att den som åtgärden riktas mot på egen bekostnad ska vidta lämpliga åtgärder för att sprida information om ett slutligt avgörande i målet eller ärendet. Av beslutet ska det framgå på vilket sätt och inom vilken tid informationen ska lämnas.

Ett sådant beslut får förenas med vite.

En talan om utdömande av vite får föras av den godkända enhet som har fört talan om åtgärden.

Grupptalan om en åtgärd för gottgörelse

Grupptalan vid domstol

22 § En grupptalan vid domstol om en åtgärd för gottgörelse enligt denna lag får avse

1. anspråk som kan tas upp av allmän domstol enligt reglerna i rättegångsbalken om tvistemål, eller
2. skadeståndsanspråk enligt 37 § marknadsföringslagen (2008:486) som prövas av Patent- och marknadsdomstolen.

Vid en grupptalan enligt första stycket tillämpas lagen (2002:599) om grupprättegång med undantag för 4–7 §§, 8 § 5, 21 och 22 §§.

Finansiering av en grupptalan

23 § Om en grupptalan om en åtgärd för gottgörelse finansieras av en tredje part får en godkänd enhet som villkor för att en gruppmedlem ska omfattas av grupptalan föreskriva att en andel av vad gruppmedlemmen har tillerkänts i processen ska tillfalla finansören. Villkoret ska anges i underrättelsen till gruppmedlemmarna enligt 13 § lagen (2002:599) om grupprättegång.

24 § En grupptalan om en åtgärd för gottgörelse får inte finansieras av en konkurrent till svaranden eller av någon som är beroende av svaranden. En tredje part som finansierar en sådan grupptalan får inte påverka de processuella beslut som den godkända enheten fattar på ett sätt som skadar gruppmedlemmarnas gemensamma intressen.

25 § Om det finns anledning att misstänka att en tredje part finansierar eller påverkar en grupptalan i strid med 24 § ska domstolen förelägga den godkända enheten att redovisa hur talan har finansierats och om någon ändring har gjorts avseende finansieringen.

Om en grupptalan har finansierats eller påverkats i strid med 24 §, och den godkända enheten efter ett föreläggande inte vidtar tillräckliga åtgärder för att förändra finansieringen, har den godkända enheten inte längre talerätt enligt 15 §. Talerätten kvarstår dock om domstolen med hänsyn till gruppmedlemmarnas och svarandens intressen bedömer att det är lämpligt att processen fortsätter.

Återkallelse av godkännande under pågående grupptalan

26 § Om den beslutande myndigheten återkallar ett godkännande av en enhet under en pågående grupptalan om en åtgärd för gottgörelse, eller om den godkända enheten förlorar sin talerätt enligt 25 §, kan rätten utse en annan godkänd enhet att föra talan vid domstolen.

Om någon ny godkänd enhet inte utses, och om talan inte kan föras med stöd av annan lag, ska grupptalan avvisas.

Anspråk på och utbetalning av medel

27 § Om en grupptalan om en åtgärd för gottgörelse har bifallits genom att ett belopp har tillerkänts gruppen med den godkända enheten som företrädare för gruppen, får den godkända enheten bestämma en tidsfrist inom vilken var och en av gruppmedlemmarna kan göra anspråk på de medel som medlemmen har rätt till.

Tidsfristen får inte vara kortare än tre månader och ska löpa från den dag den godkända enheten informerar gruppmedlemmen om att en utbetalning är aktuell och begär in de uppgifter som behövs för att betala ut medlen. En gruppmedlem som inte har gjort något anspråk inom tidsfristen förlorar sin rätt till medlen.

28 § Medel som en gruppmedlem inte har gjort anspråk på enligt 27 § ska fördelas mellan övriga gruppmedlemmar, om utbetalningen kan ske i samband med att det belopp som en gruppmedlem har rätt till enligt domen betalas ut. Om så inte kan ske ska sådana medel fördelas mellan övriga gruppmedlemmar endast om beloppet uppgår till minst 100 kronor per gruppmedlem. I annat fall ska medlen tillfalla den godkända enheten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
  2. Genom lagen upphävs lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer.
  3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande om talan har väckts före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §¹

Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, patentlagen (1967:837), lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttsens område m.m. och växtförädlarrättslagen (1997:306),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, lagen (2018:1653) om företagsnamn och lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, *lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer*, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964), lagen (2016:977) om

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964), lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, lagen (2020:514) med kompletterande bestämmelser till

¹ Senaste lydelse 2020:515.

kollektiv förvaltning av upphovs- EU:s plattformsförordning och
rätt och lagen (2020:514) med lagen (2023:000) om grupptalan
kompletterande bestämmelser till till skydd för konsumenters kollek-
EU:s plattformsförordning, och tiva intressen, och
4. annan lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande om talan har väckts före ikraftträdandet.

3 Förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (2022:260)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 1 § konsumentköplagen (2022:260) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §

Om tiden för tillhandahållande av det digitala innehållet eller den digitala tjänsten inte följer av avtalet, ska tillhandahållandet ske utan onödigt dröjsmål.

Ett digitalt innehåll är tillhandahållet när konsumenten ges tillgång eller åtkomst till innehållet eller ett medel som är lämpligt för att få tillgång till eller ladda ned det. En digital tjänst är tillhandahållen när den görs tillgänglig för konsumenten.

För digitalt innehåll på ett fysiskt medium ska 2 kap. 1 och 2 §§, 3 § första stycket och 5 och 6 §§ tillämpas, i stället för det som anges i första och andra styckena.

För digitalt innehåll på ett fysiskt medium ska 2 kap. 1–3, 5 och 6 §§ tillämpas, i stället för det som anges i första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.